

EKSPRESIONISTIČKI KRIK

ZBORNİK UČENIČKIH RADOVA

Urednice:

- **Sanela Đurđević**, prof. hrvatskoga jezika, Srednja škola Koprivnica
- **Karin Milotić**, prof. likovne umjetnosti, Srednja škola Zvane Črnje Rovinj
- šk. god. 2024./2025.

PREDGOVOR

Suradnja dviju profesorica – Karin Milotić (prof. likovne umjetnosti, *Srednja škole Zvane Črnje Rovinji*) i Sanela Đurđević (prof. hrvatskoga jezika, *Srednja škola Koprivnica*) rezultirala je izradom zbornika ***Ekspresionistički krik*** koji objedinjuje učeničke pjesničke i likovne radove te njihove pisane osvrte. Cilj je projekta potaknuti suradničko i istraživalačko učenje kojim učenici ovih dviju prethodno spomenutih srednjih škola razvijaju kreativno i kritičko mišljenje. Sudionici projekta učenici su drugog i četvrtog razreda srednje škole koji su tijekom nastavne godine 2024./2025. bili poticani na različite aktivnosti – od pisanja poezije, do izrade likovnih ilustracija i digitalnih postera.

U prvome dijelu zbornika ***Plameni vrisak (literarni i likovni radovi)*** nalaze se autorski pjesnički radovi učenika četvrtoga Srednje škole Koprivnica nastali na radionici koju je vodila prof. Đurđević. Učenike se poticalo da se tematski i stilski izraze u duhu ekspresionističke poetike A. B. Šimića i na taj način iskažu vlastite unutrašnje dojmove (npr. ono što ih veseli, tišti, izaziva bijes ili provocira njihovu znatiželju i tjera na promišljanje). Na temelju odabranih pjesama i najdojmljivijih pjesničkih slika njihovi kolege iz vlastite škole izrađivali su ilustracije te vršnjaci iz rovinjske srednje škole pod mentorstvom prof. Milotić.

Drugi dio zbornika ***Krik modernoga čovjeka (ekspresionistički poster)*** sadrži postere koje su izradili učenici Srednje škole Koprivnica služeći se različitim digitalnim alatima. Učenici su na taj način izrazili svoje viđenje onoga što muči suvremenog čovjeka. Gušenje autentičnosti, ignoriranje unutarnjih potreba i življenje isključivo za vanjske uspjehe, potiskivanje emocija i preopterećenost tehnologijom koja vodi do otuđenosti, samo su neki od društvenih problema koje ovi mladi ljudi zapažaju i na njih se kritički osvrću.

Treći dio zbornika ***Doživi događaj (prigodno obilježavanje)*** sadrži fotografije učenika koji su sudjelovali u navedenim aktivnostima. Svjetski je dan poezije bio prilika za druženje i razmjenu ideja u prostoru školske knjižnice Srednje škole Koprivnica. Učenici su čitali svoje autorske pjesme, raspravljalo se o odnosima između poezije i likovne umjetnosti, a pročitao se i nekoliko pjesama hrvatskih ekspresionističkih pjesnika. Također su spajali likovne motive na oslikanim karticama s vlastitim asocijacijama i osjećajnim raspoloženjima te su neki od učenika dobili ideju za pisanje nove pjesme.

Svim ovim aktivnostima ostvarena je međupredmetna korelacija, ali i dopirinos kreativnom stvaralaštvu učenika u području kreativne industrije.

Sanela Đurđević, prof.

Karin Milotić, prof.

„Plameni vrisak“

LITERARNI I LIKOVNI RADOVI

Učenici:

- **pišu pjesme s obilježjima ekspresionističke poetike** potaknuti stvaralaštvom A. B. Šimića (radionica kreativnog pisanja)
- **izrađuju ilustracije** koristeći se snažnim kontrastima boja i linija u kojima do izražaja dolazi njihov unutarnji svijet i osobne asocijacije (inspirirani napisanim pjesmama svojih vršnjaka)

Grad bez daha

U bljesku noći,
između krika i sjene
grad tone u boje osušenih rana

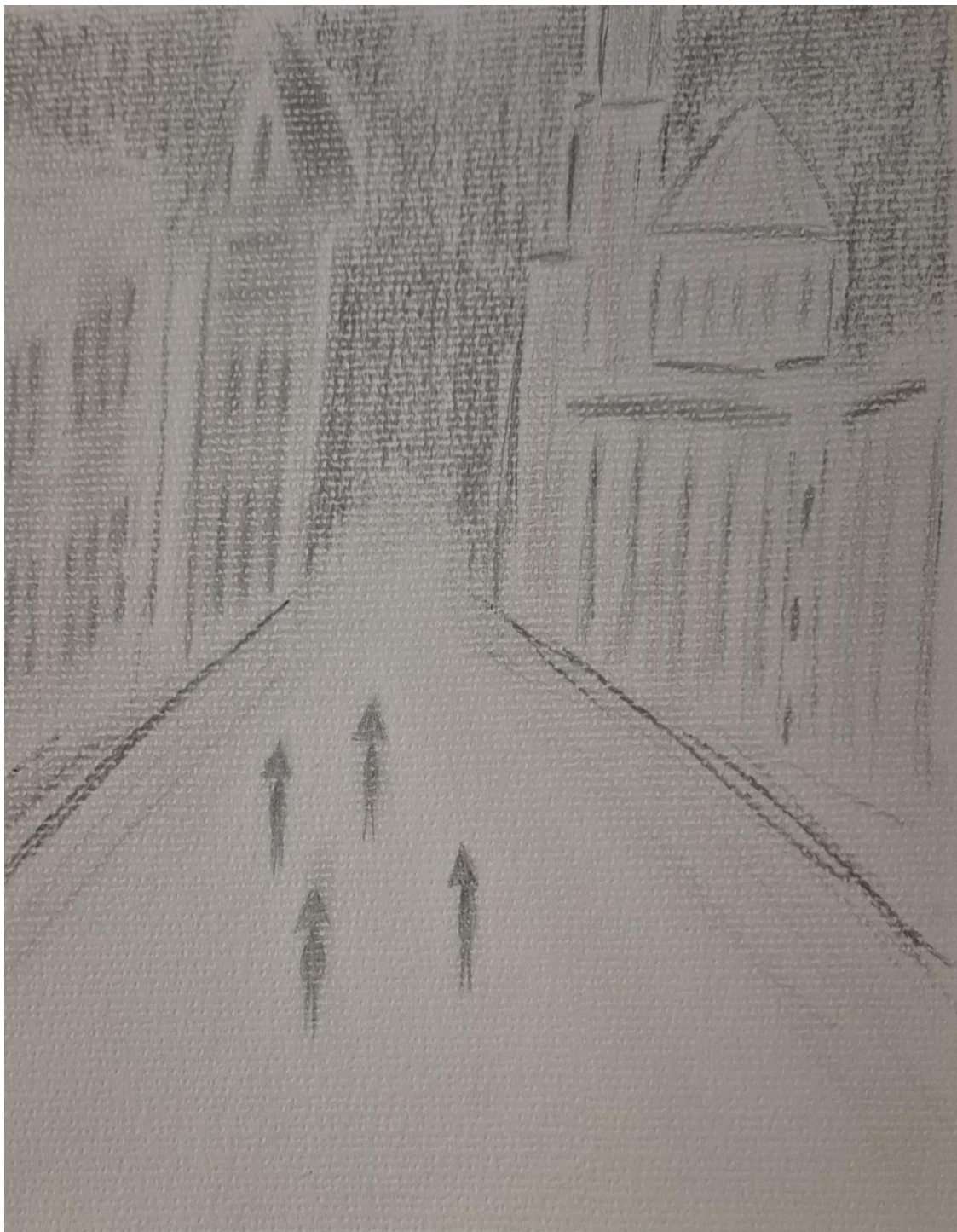
vjetar se smije kao razbijeno staklo
zvijezde plamte, crvene,
i klize niz izgužvane zidove

u očima ljudi plamen se gasi
svatko hoda trnjem svojim, tiho,
sa srcem otisnutim

u šaci

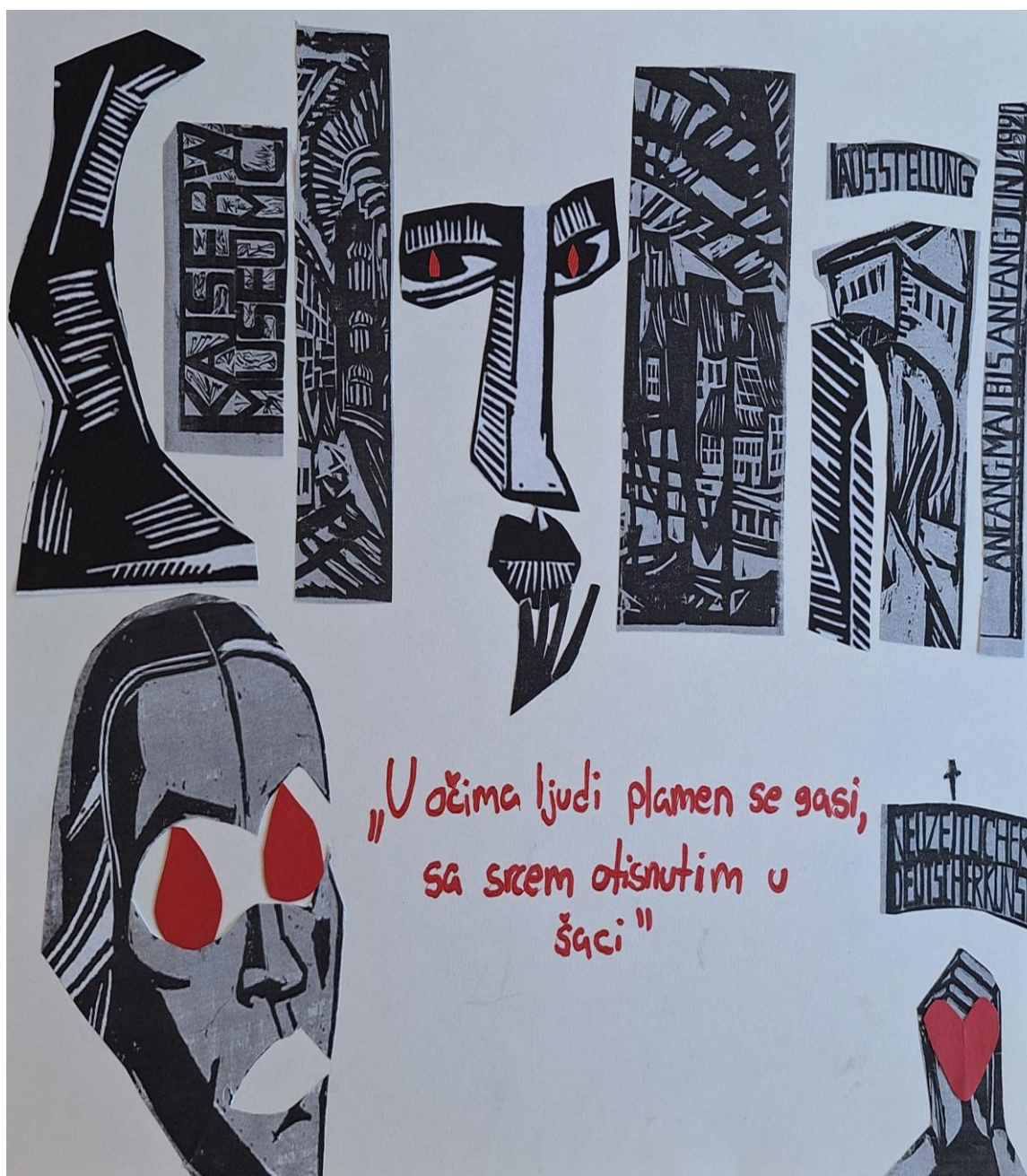
- autorica teksta: Ema Grobenski, 4. h
- Srednja škola Koprivnica

- Ilustracija potaknuta tekstem „Grad bez daha“

- ilustrirala: Jelena Fancev, 2. h
- Srednja škola Koprivnica

Ilustracija potaknuta tekstem „Grad bez daha“

- ilustrirala: Laura Božinović, 4. a
- Srednja Škola Zvane Črnje Rovinj

Pakleni vozači

vrisak motora stiže direktno iz pakla
paklene mašine pale trotoare
jeziv je taj zvuk
mašine vrište vozači lete
plamen u srcu, vatra
to su rakete

uđi u krivinu punim gasom
pogledaj smrti u oči pred punim gradom
put nije put
put postaje pista
ali razmisli
greška je kraj, od nje sve zavisi

adrenalin u venama
srce lupa jače
jedan obrtaj, jedan otkucaj
pun obrtaj
zadnji kotač pogled u nebo
vjeruj u mašinu i da čuva te Bog
kaciga na glavu i oprezno u vožnji
cijeni svoj život
znaj da je skup

vrele gume i čist put

samo to

- **autorica teksta: Melani Crnčić, 4. h**
- **Srednja škola Koprivnica**

Ilustracija potaknuta tekstem „Pakleni vozači“

- ilustrirala: Leona Hrašćanec, 2. h
- Srednja škola Koprivnica

Ta božanstvena smrt

uhvatila me svojim hladnim prstima
došla je po mene nemilosrdna i nijema
jednog bijelog zimskog dana
ta božanstvena crna smrt

i gledale smo se
licem u lice
u zlatnoj gotovo jezivoj tišini

ta slatka tišina
oslobađa od svakog nemira
od ljudi, od boli

prolazili su sati
ali prebrzo
opčinila me
ta božanstvena crna smrt

- **autorica teksta: Diana Tetec, 4.h**
- **Srednja škola Koprivnica**

Ilustracija potaknuta tekstem „Ta božanstvena smrt“

- Ilustrirala: Lorena Cikač, 4. c
- Srednja škola Koprivnica

TIŠINA BOJA

Iza horizonta misli,
krik svjetla razdire tamu.
Crvena rijeka gnjeva teče,
plave sjene tonu.

Srce, kavez od stakla,
puca pod titrajima vremena,
dok crni oblaci pokrivaju svijet.

Tišina.

Tišina boja.

Sve se stapalo u jedno,
a jedno nestajalo u svemu.

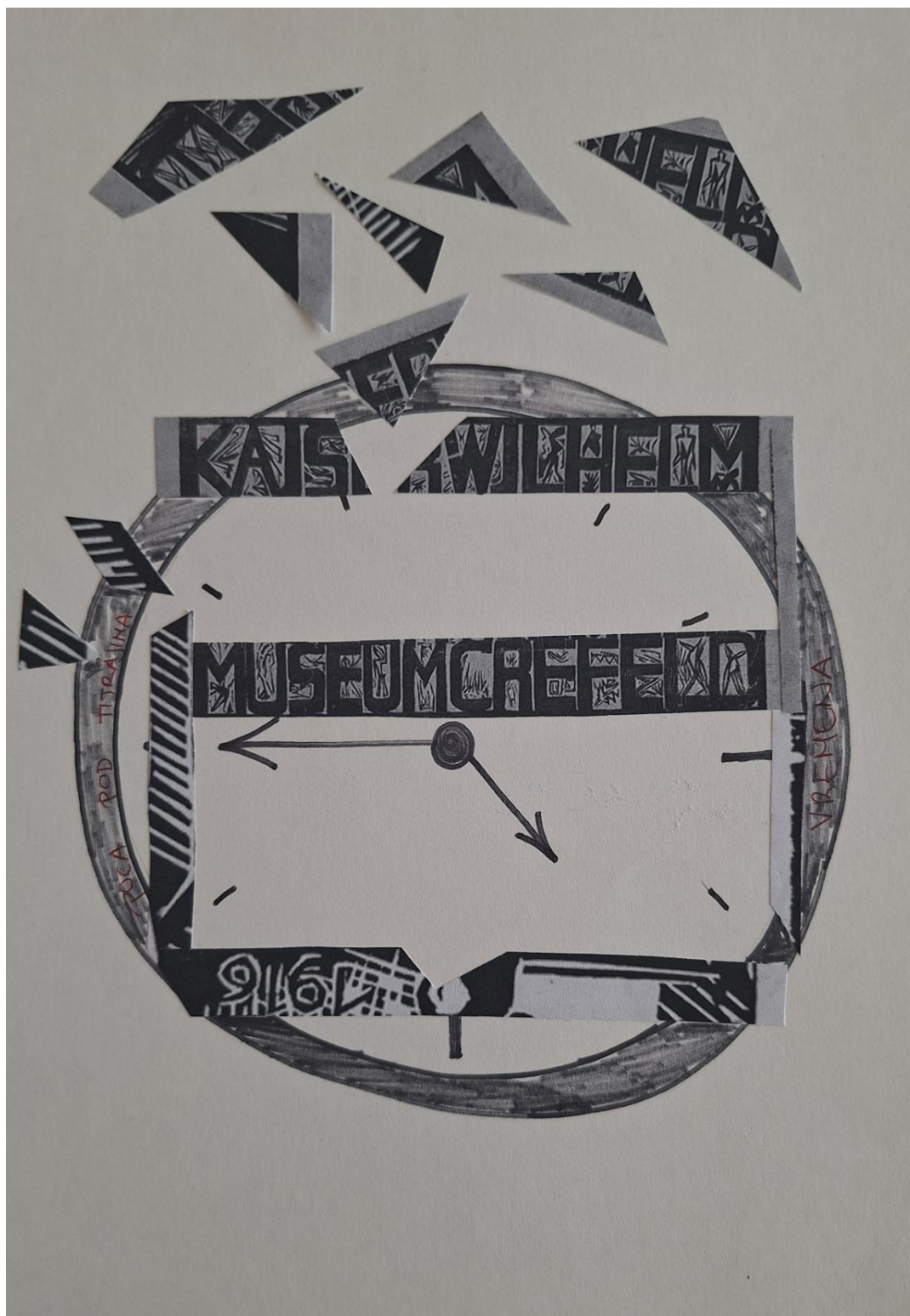
- **autorica teksta: Lorena Međimorec, 4. c**
- **Srednja škola Koprivnica**

Ilustracija potaknuta tekstem „Tišina boja“

- **ilustrirala: Jelena Fancev, 2. h**
- **Srednja škola Koprivnica**

Ilustracija potaknuta tekstem „Tišina boja“

- ilustrirala: Ana Hrvatin, 4. a
- Srednja Škola Zvane Črnje Rovinj

VRISAK

Ljubav je vrisak u noći,
šapat što para kosti,
mrak što grli bez daha

Njene ruke, prolaze kroz mene,
topim se,
raspadam,
pa opet sklapam

I sve boli,
i sve gori,
dok srce bolno krvari

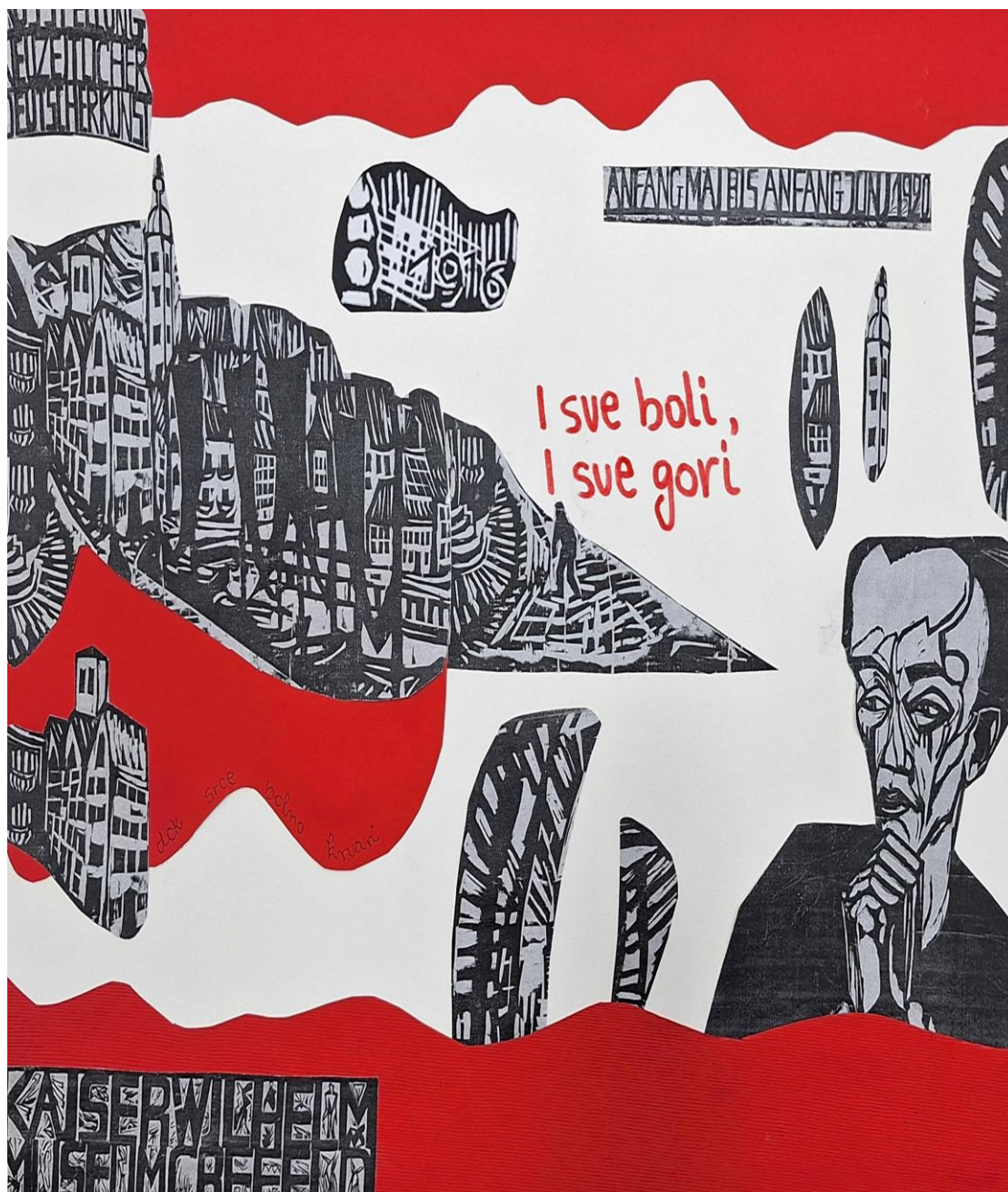
- **autorica teksta: Goranka Radmilović, 4. c**
- **Srednja škola Koprivnica**

Ilustracija potaknuta tekstem „Vrisak“

- ilustrirala: Leona Hrašćanec, 2. h
- Srednja škola Koprivnica

Ilustracija potaknuta tekstom „Vrisak“

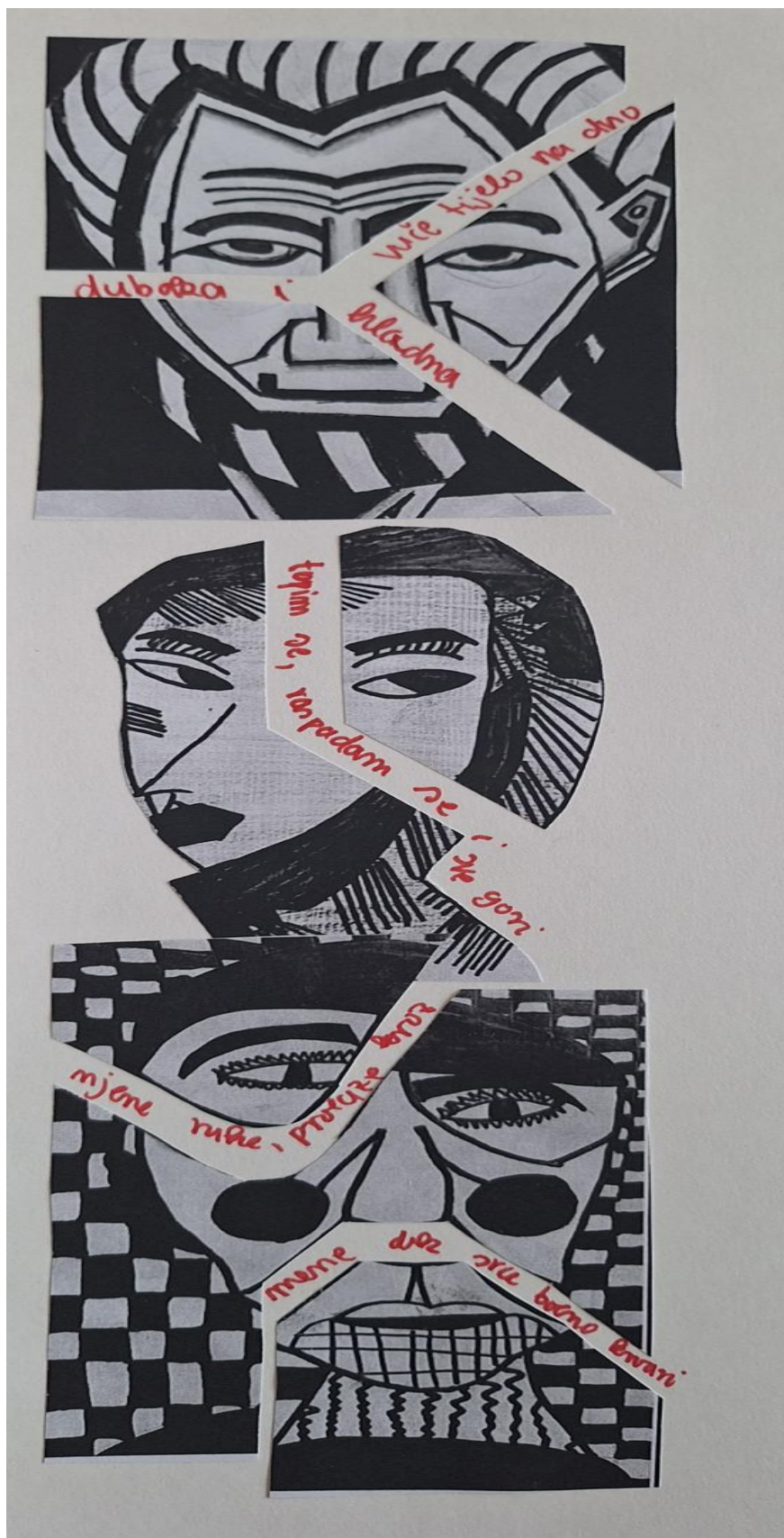
- ilustrirala: Rebeka Orbanić, 4. a
- Srednja Škola Zvane Črnje Rovinj

Ilustracija potaknuta tekstem „Vrisak“

- ilustrirala: Naylia Folo, 4. a
- Srednja Škola Zvane Črnje Rovinj

Ilustracija potaknuta tekстом „Vrisak“

- ilustrirala: Arijana Novalić, 4. a
- Srednja Škola Zvane Črnje Rovinj

Tišina koja vrišti

U crnom kriku noći
krvare zvijezde
rastrgane crvenom sjenom
moje misli
plaze kroz sivilo
tihe
a opet bučne
poput oluje u praznini

Otac mjesec lomi se na pola
blijedi prsti svjetlosti
guše plavi zrak
Gdje je izlaz iz ovog vrtloga?

Ruže... crne
njihovi trnovi šapuću:
„Ni ljubav nije bijeg.”

A srce
modro od neizgovorenih riječi
vuče se kroz hladan mrak
poput izgubljenog djeteta
koje traži ime

Vrištim
ali moj glas je sjenka
Čujem ga kako umire
u daljini, gdje se nebo
spaja s beskrajem

I na kraju
tišina
ne čujem ništa osim nje
Ona me guta
njezine sive ruke
grle jače nego što bi ikad ljubav

Više nema boja

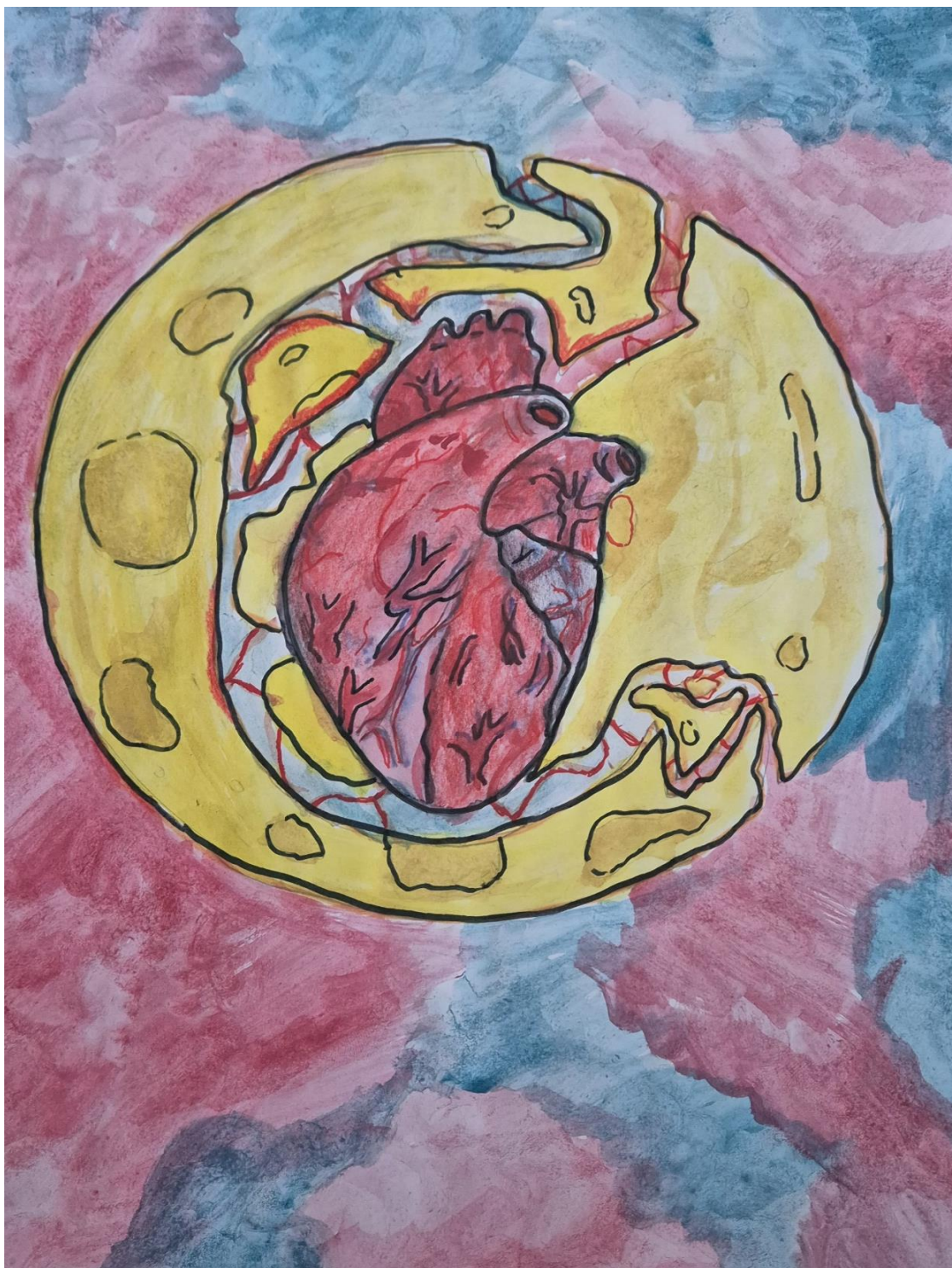
Samo tama

Samo ja

Samo ništa.

- **autorica teksta: Mirna Savić, 4. c**
- **Srednja škola Koprivnica**

Ilustracija potaknuta tekstem „Tišina koja vrišti“

- ilustrirala: Lorena Cikač, 4. c
- Srednja škola Koprivnica

Ilustracija potaknuta tekstom „Tišina koja vrišti“

- ilustrirala: Hannah Santin, 4. a
- Srednja Škola Zvane Črnje Rovinj

Potraćeni dani

Svijet je noćas vrištao
U bojama crnog, crvenog, sivog
proždirao je sam sebe
i zora ga je našla u pepelu

Jutro je izgriženo, izjedeno.
Ostaci sunca cure niz zidove
kao krv zaboravljenih dana

A ja stojim
pod treptavim nebom
kao ptica bez krila
Nesposoban za let
Nesposoban za pad

- autorica teksta: Anamarija Živko, 4.h
- Srednja škola Koprivnica

Ilustracija potaknuta tekstom „Potračeni dani“

- **ilustrirala: Barbara Živko, 1. g**
- **Srednja škola Koprivnica**

Žena na lomači

Neka me živu zapale
Izgorjet ću sa svojim vrućim
i potisnutim željama

Čarobna igra je gotova
Urlam svezana
ispod modrog neba
jer ubili su
bezbrižno dijete u meni

Neka me živu zapale
Iz plamena će eruptirati sve
neizgovorene i zlatne
riječi
A samo modrom nebu
zlato još uvijek vrijedi

- **autorica teksta: Veronika-Tena Krapinec, 4. h**
- **Srednja škola Koprivnica**

Ilustracija potaknuta tekstem „Žena na lomači“

- ilustrirala: Barbara Živko, 1. g
- Srednja škola Koprivnica

Ilustracija potaknuta tekstem „Žena na lomači“

- ilustrirala: Marta Tolić, 4. a
- Srednja škola Zvane Črnje Rovinj

Ilustracija potaknuta tekstom „Žena na lomači“

- ilustrirala: Matea Miučin, 4. a
- Srednja škola Zvane Črnje Rovinj

Umor u bojama

plava,

duboka i hladna,
vuče tijelo na dno
guši dah

zelena,

mekana i teška,
šapuće kroz krošnje
umara pogled...

ŽUTA!

oštra i glasna,
reže nebo na trake
peče kožu

umor ima boje
jedna tiho gasi dan,
druga ga pljuje i žvače

- **autorica teksta: Tea Mežnarić, 4. h**
- **Srednja škola Koprivnica**

Ilustracija potaknuta tekстом „Umor u bojama“

- ilustrirala: Jelena Fancev, 2. h
- Srednja škola Koprivnica

Ilustracija potaknuta tekstom „Umor u bojama“

- ilustrirala: Marta Štenta, 4. a
- Srednja škola Zvane Črnje Rovinj

Posljednja zvijezda

Nekada je žuto sunce sjalo
i plavo nebo bilo ispunjeno
bijelim oblacima
i odjednom

krik duše

nebo se pretvori u tamu
sunce izgubi sjaj
potpuna tama, tišina
jedino se kroz
sive oblake probija posljednja
mala zvijezda
prijе odlaska

- autor teksta: Petar Vusić, 4. c
- Srednja škola Koprivnica

Ilustracija potaknuta tekstem „Posljednja zvijezda“

- ilustrirala: Lorena Cikač, 4. c
- Srednja škola Koprivnica

Ilustracija potaknuta tekstem „Posljednja zvijezda“

- ilustrirala: Elena Marić, 4. a
- Srednja škola Zvane Črnje Rovinj

Plameni krik

Tama pleše na pozornici uma
crvene iskrice izgaraju tmini
smrt je glumac bez maske
vatreni plamen uzdiže se iz
praznine

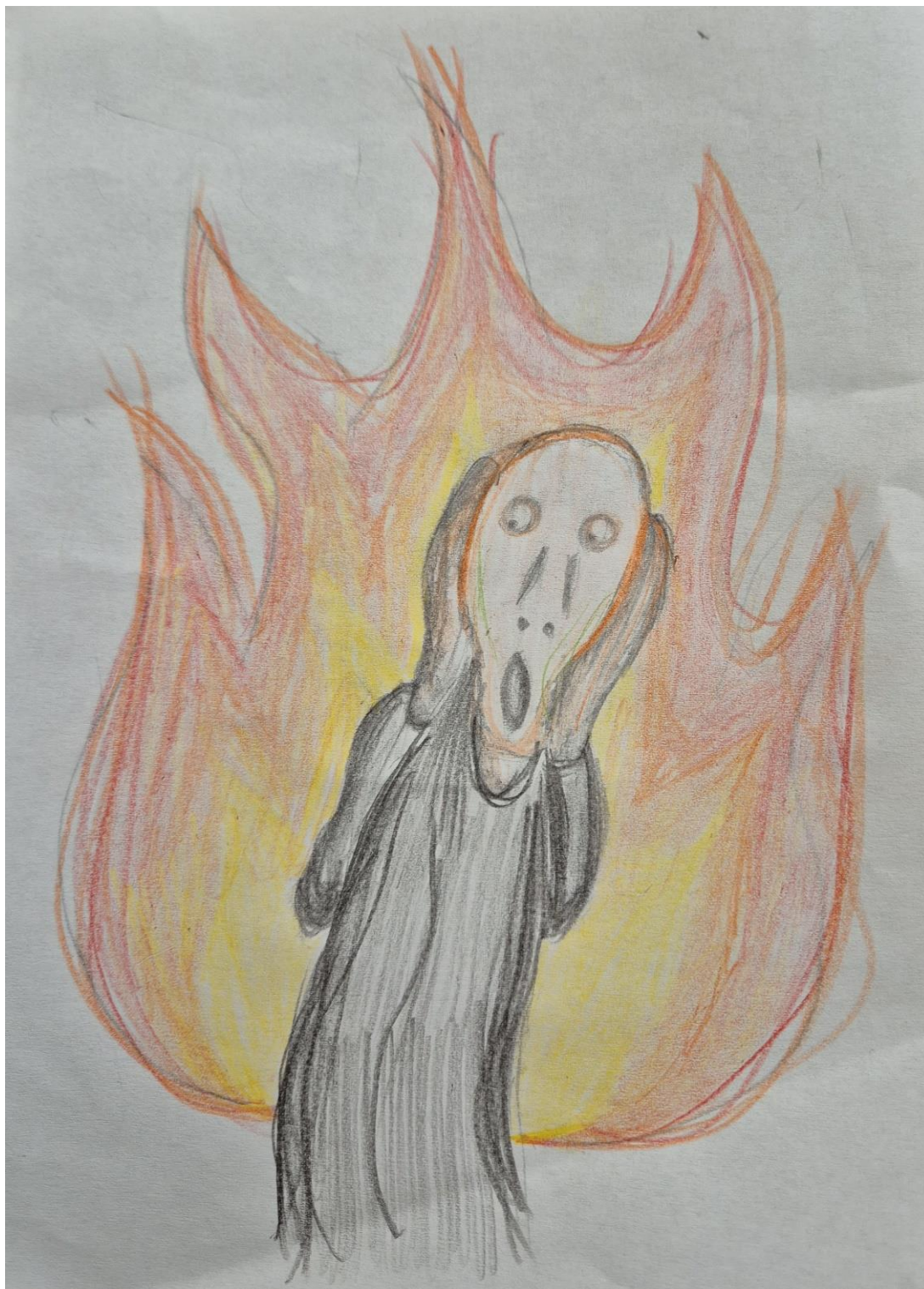
Prazna srca vrište
u tišini
ogledala se lome
u odrazu tame

Crvene suze kose se s noći
vatreni krik nestaje

U beskrajnoj praznini gdje
pozornica ostaje
tiha i hladna

- **autorica teksta: Marta Štander 4. H**
- **Srednja škola Koprivnica**

Ilustracija potaknuta tekstem „Plameni krik“

- ilustrirala: Barbara Živko, 1. g
- Srednja škola Koprivnica

U plamenu vječnosti

Život je tren, a On je beskraj,
mi prolazimo, ali Njegova ruka ostaje,
grli nas kad gubimo dah,
kad padamo kao sjene.

U ljubavi prema Njemu,
postajemo vječni,
kao iskra u plamenu što nikad ne gasne.

Jer sve što nestaje,
u Tvojim vječnosti nalazi sebe,
sve što šuti, u Tebi pjeva.

autorica teksta: Sara Mužić, 4. c

Srednja škola Koprivnica

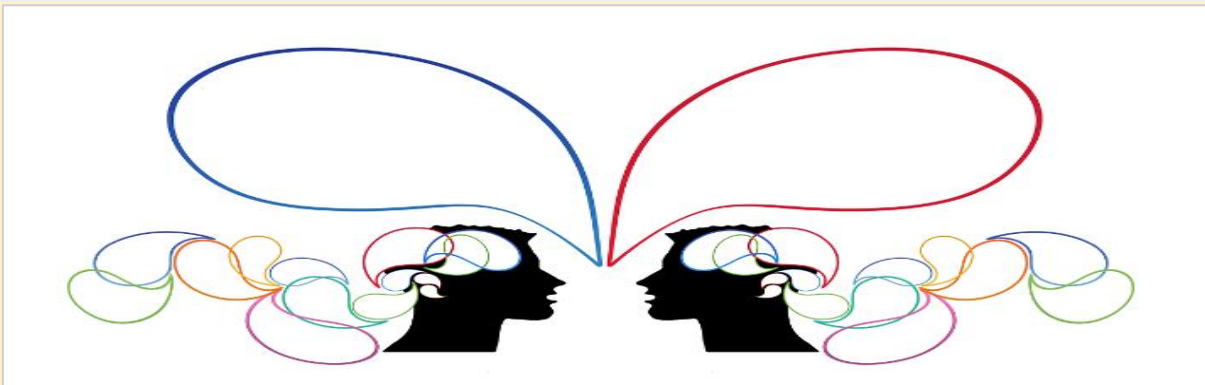
Ilustracija potaknuta tekstom „U plamenu vječnosti“

- ilustrirala: Marta Aurora Puhar, 4. a
- Srednja škola Zvane Črnje Rovinj

„Krik modernoga čovjeka“

EKSPRESIONISTIČKI POSTERI

Učenici:

- **oblikuju vizualne prikaze ekspresionističkog krika suvremenog čovjeka** koristeći se kombiniranim tehnikama (npr. crtanje, slikanje, digitalni alati) potaknuti hrvatskom književnom i likovnom umjetnošću (A. B. Šimić, Vladimir Becić, Ljubo Babić)
- **sastavljaju vezani tekst** u kojem se osvrću na poruku vlastitih vizualnih prikaza

TIŠINA VALOVA

Današnji suvremeni čovjek osjeća se izgubljeno u vlastitim mislima i osjeća nelagodu zbog pritiska koje mu društvo nameće. Naš poster simbolizira unutarnju borbu pojedinca – vrisak koji nitko ne čuje te bol koja se skriva u vrisku. Lice čovjeka ispunjeno je bijesom i patnjom, dok valovi oko njega predstavljaju preplavljujuće emocije i izazove koji ga obuzimaju.

Plamenovi na njegovoj glavi označavaju stres i unutarnji nemir, dok krvava rana i flaster simboliziraju način na koji društvo površno rješava probleme mentalnog zdravlja, samo prikrivajući rane.

Ovim posterom želimo kritizirati otuđenost suvremenog društva, koje gura pojedinca u tišinu, očekujući da se sam nosi sa svojim teretom. Tišina valova predstavlja paradoks – izvana sve djeluje mirno, ali ispod površine nalazi se „oluja“ emocija.

Umjesto rješavanja problema, oni se često guraju pod tepih, što dovodi do frustracija i osjećaja nemoći. Takav način života traži promjenu, više brige za pojedinca i razumijevanje da nije slabost pokazati ranjivost.

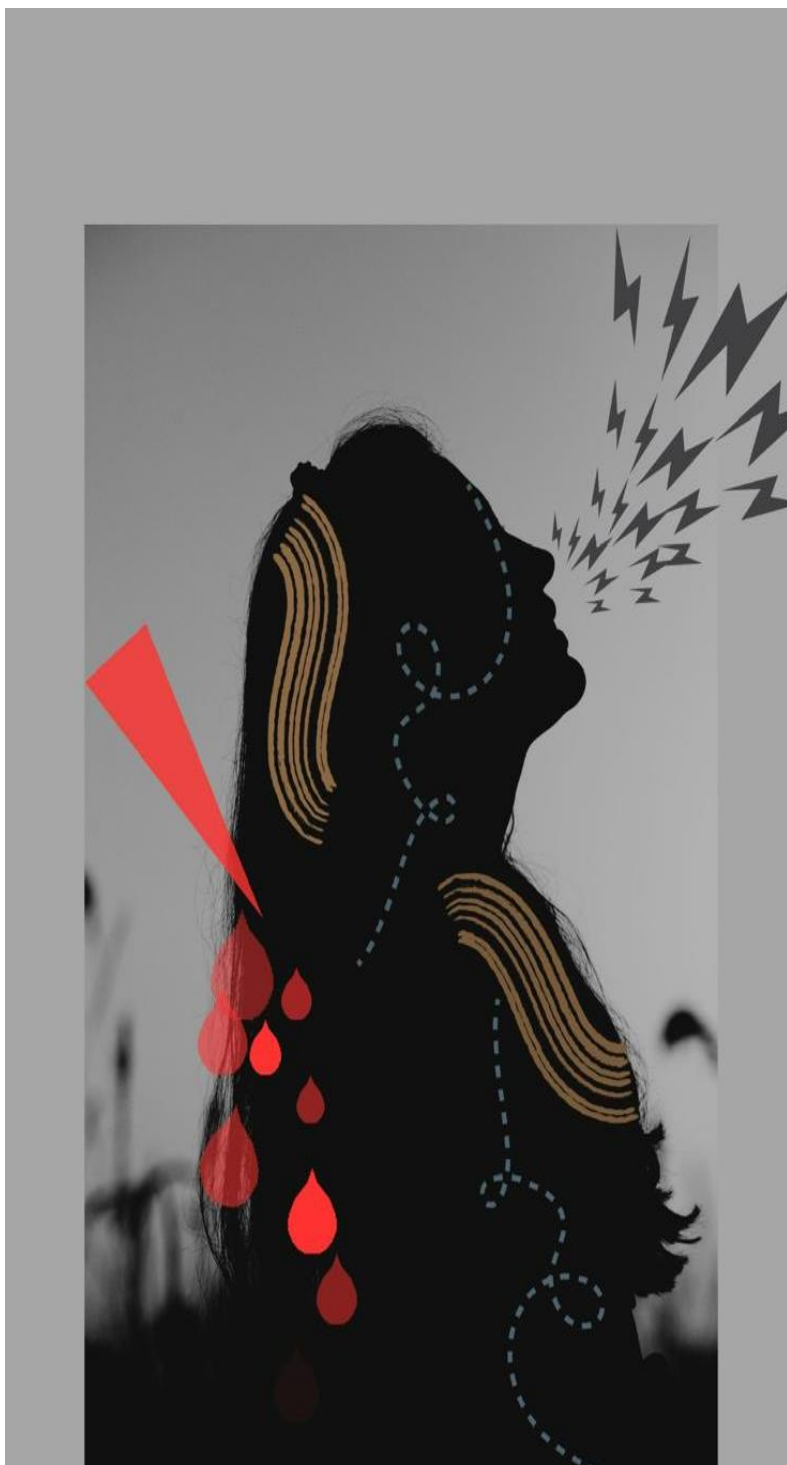
Izradile: Ines Prepolec i Patricia Sabo, 4. c
Srednja škola Koprivnica

RASPUKNUTA DUŠA

Današnji suvremeni čovjek osjeća se otuđeno i preopterećeno društvenim pritiskom. Slika „Raspuknuta duša” pokazuje unutarnju borbu i emocionalnu bol kroz siluetu žene.

Crvene kapljice simboliziraju patnju, dok munje koje izlaze iz njenih usta predstavljaju jecaj, ljutnju i krik. Zlatne plave linije koje prate njeno tijelo asociraju na zbirku misli i emocija, dok tamna pozadina pojačava osjećaj tmurnosti i izolacije od svijeta. Slika kritizira društvo koje zanemaruje mentalno zdravlje pojedinca i pokazuje važnost empatije.

Raspuknuta duša šalje snažnu poruku o potrebi razumijevanja i podrške prema ljudima koji ignoriraju unutarnje boli i patnju.

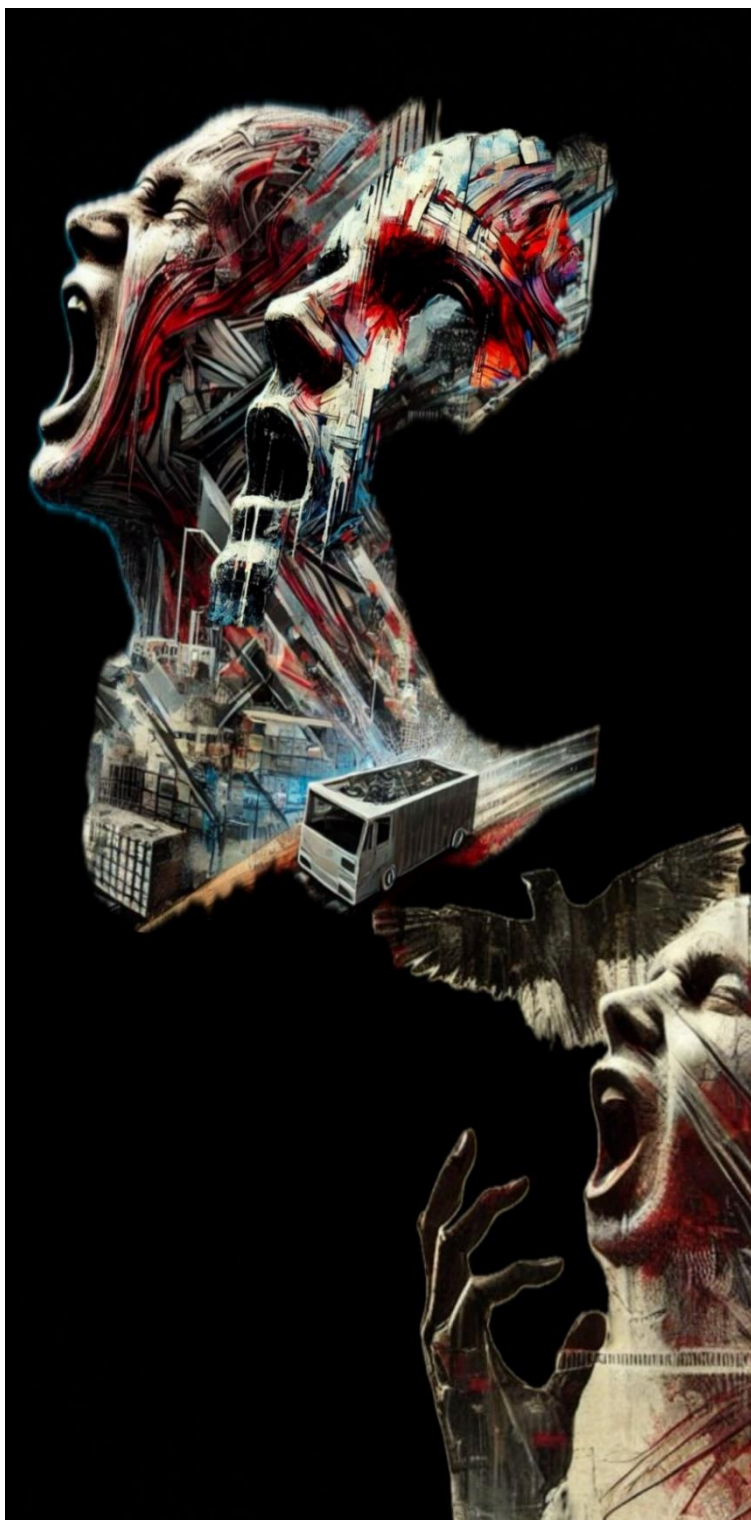

Izradile: Nina Kovačević, Simone Rupić, Ena Cvelber, 4. c
Srednja škola Koprivnica

GRAD KOJI GUŠI DUŠU

Današnji suvremeni čovjek osjeća se rastrgan između buke modernog svijeta i tihe vapaje vlastite duše. Na posteru se simbolički prikazuju strahovi i patnje koji nastaju u društvu preopterećenom tehnologijom, urbanizacijom i otuđenjem. Krik ljudskih lica predstavlja vapaj za smislom, dok oštri, oblici i elementi poput strojeva i prijevoza ukazuju na kaotičnost života u industrijaliziranom okruženju.

Otuđenje je prikazano kroz sukob između ljudskog i mehaničkog. Društvo, sve više usmjereno na produktivnost i materijalne vrijednosti, zaboravlja na čovjekovu duhovnu dimenziju. Prikaz lica koja vrište simbolizira duboko nezadovoljstvo, nemoć i gubitak povezanosti sa samim sobom i drugima. Crne pozadine i tamni tonovi govore o osjećaju praznine i osamljenosti, dok ptica u letu simbolizira žudnju za slobodom i bijegom iz ovog začaranog kruga. Kritizira se nepovezanost među ljudima i odsustvo empatije. Poster želi potaknuti gledatelja na introspekciju i razmišljanje o tome kako ponovno pronaći ravnotežu

između tehnološkog napretka i ljudske potrebe za smirenjem, povezanošću i duhovnim ispunjenjem. Kritizira sustav koji nas tjera da potiskujemo osjećaje, ignoriramo potrebe duše i živimo isključivo za izvanjske uspjehe. Također, želimo potaknuti na promišljanje: Kako možemo ponovno pronaći smisao u svijetu koji nas neumoljivo odvlači od naše autentičnosti?

Izradile: Sara Mužić, Goranka Radmilović, Lucija Mesar, 4. c, Srednja škola Koprivnica

ŠUTI

Današnji suvremeni čovjek pokušava se pronaći u svijetu u kojem se sve više vrednuju neki vanjski motivi i gdje se zanemaruju potrebe za dubinom. Suvremenom čovjeku samo se prividno daje mogućnost izražavanja. Njegov stav rijetko je autentičan jer bez razmišljanja preuzima stav kojeg zastupa većina.

Poster prikazuje ljude kako vrište zbog nemogućnosti izražavanja svojih misli i svog stava. Poster simbolizira unutarnji krik čovjeka koji se ne pronalazi u današnjem društvu. Slike su većinom sivih ili tamnijih boja tako da se stavi naglasak na crninu vremena u kojem živimo. Sivilo označava gubitak radosti i duhovnosti među ljudima.

Tehnologija oblikuje današnje ljude u sebična i egoistična bića s kojima se altruisti svakodnevno moraju suočavati. Slike s maskama prikazuju jedan od većih problema današnjice, a to je kriza identiteta i pad moralnih vrijednosti. Kroz takve probleme često prolaze ljudi koji nemaju čvrste temelje i ljudi koji su odgajani za svijet koji više ne postoji.

Zbog sveg većeg toleriranja i opravdavanja lošeg, izgubila se poanta morala. Kao rezultat tome, ljudi su se otuđili jedni od drugih te su svi postali sami. Na plakatu je riječ „Šuti“ prekrížena kamo bi poručila današnjem suvremenom čovjeku da ne šuti, već da se bori i izražava usprkos tome što ga sistem želi ukalupiti i da snažno i glasno viče!

Izradile: Ema Grobenski i Veronika-Tena Krapinec, 4. h

Srednja škola Koprivnica

POD PRITISKOM DANAŠNJICE

Ovaj poster prikazuje unutarnje osjećaje suvremenog čovjeka, preplavljenog pritiscima modernog društva. Lice preplavljeno bolom i bijesom simbolizira unutarnji vrisak – krik koji ostaje nečujan u svijetu.

Motivi poput novca, tehnologije, standarda ljepote i urbanog života prikazuju različite izvore pritiska, dok izrazi „Opterećenje” i „CIJENA SLOBODE” naglašavaju kontrast između ideje slobode i tereta koji nosimo. Osjećaji koji se mogu iščitati su tjeskoba, bijes i nemoć. Oni prikazuju stanje modernog čovjeka koji često djeluje mirno izvana, nosi se s pritiskom svakodnevnice dok se iznutra bori s „olujom” emocija. Otuđenost i površni odnosi pojačavaju osjećaj usamljenosti, dok društvo često nudi privremena rješenja umjesto stvarne brige za pojedinca.

Poster nas potiče na razmišljanje o težini koju nosimo unutar sebe i potrebu za većim razumijevanjem, empatijom i prihvaćanjem svojih osjećaja. Naglašava važnost pružanja podrške i da pokazivanje ranjivosti nije slabost, već snaga koja vodi prema promjeni.

Izradila: Lana Mihalić, 4. h

Srednja škola Koprivnica

„Doživi događaj“

OBILJEŽAVANJE SVJETSKOGA DANA POEZIJE

TEAM WORK

Učenici:

- predstavljaju svoje pjesničke i likovne radove na završnoj svečanosti obilježavanja Svjetskog dana pjesništva, 21. ožujka 2025. u školskoj knjižnici
- uređuju prostor školskog panoa i knjižnice
- raspravljaju o problemima „suvremenog čovjeka“ opisujući digitalne postere koje su izradili
- opisuju vlastite asocijacije na temelju oslikanih kartica i razmišljaju o pisanju pjesme potaknuti unutarnjim doživljajima

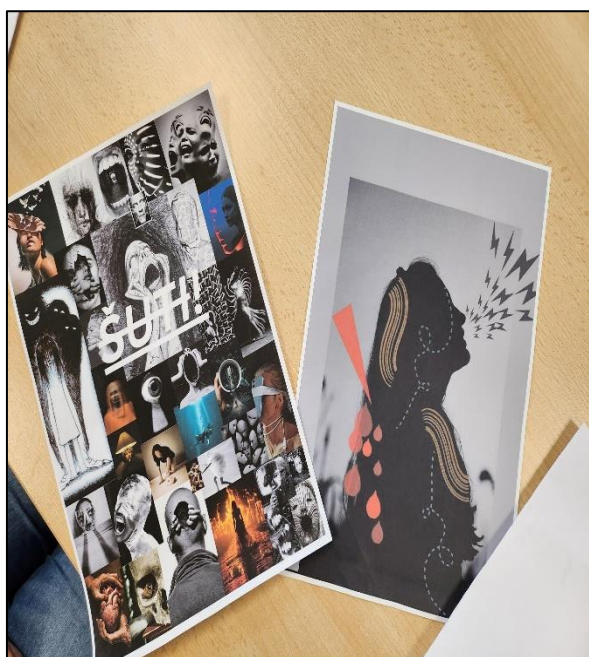
Izrada kolaža u Srednjoj školi Zvane Črnje Rovinj

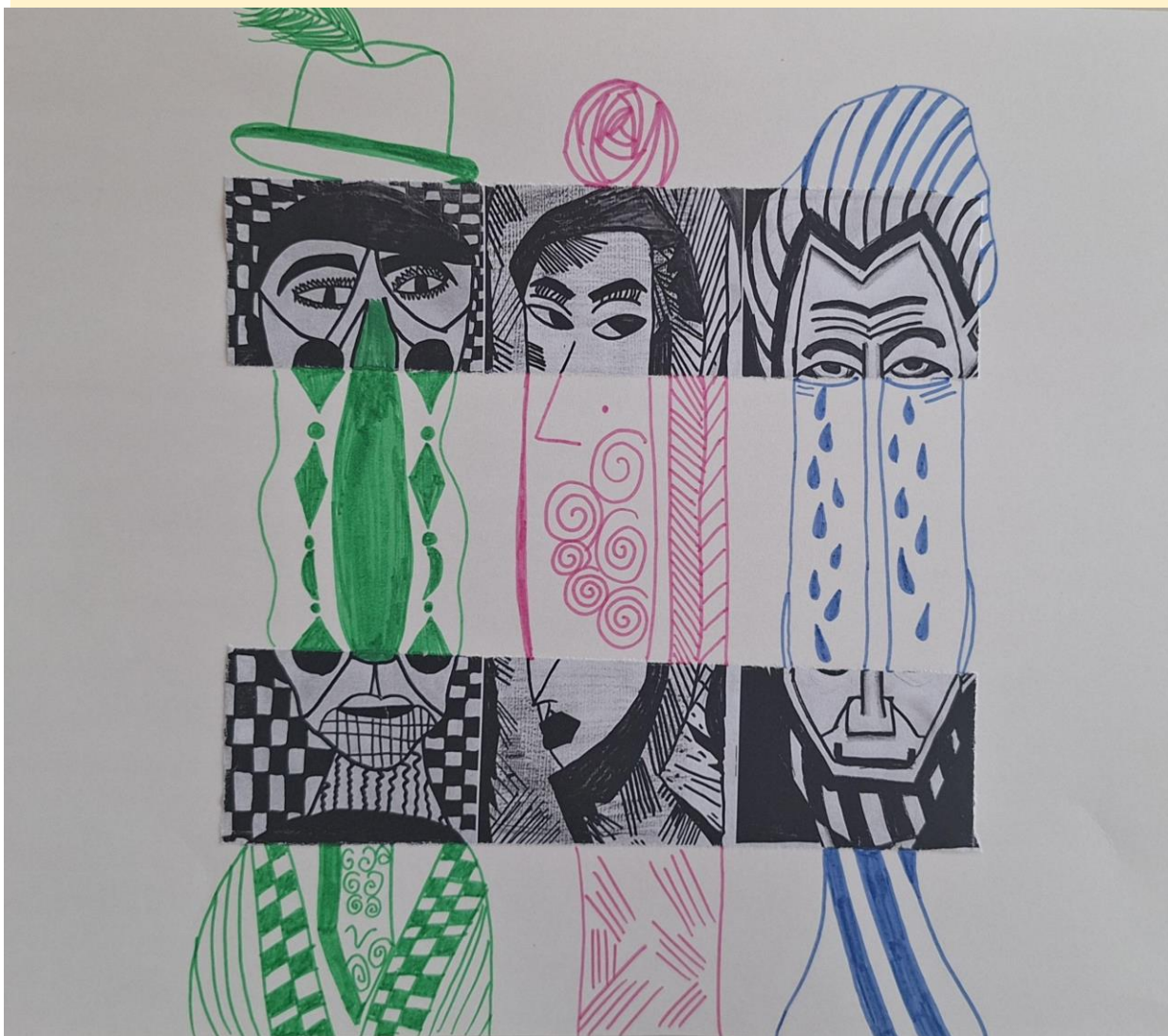
**Obilježavanje Svjetskoga dana poezije u Knjižnici Srednje škole Koprivnica,
21. 3. 2025.**

Ukrašavanje panoa i školske knjižnice u Srednjoj školi Koprivnica

***Događaji zapravo ne postoje.
Postoje samo naši doživljaji.***

Ilustrirala: Marta Štenta, 4. a, Srednja škola Zvane Črnje Rovinj